УДК 330.341.1
JEL Classification Code E 62, O39

С. М. Лихолат[1], Т. Г. Васильців[2], В. В. Зайченко[3]
[1] Національний університет "Львівська політехніка", кафедра маркетингу і логістики,
[2]Держ. ун-ту "Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України",
[3] Центральноукраїнський національний технічний університет

ІНСТРУМЕНТИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ РОЗВИТКУ СЕКТОРА ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

http://doi.org/10.23939/semi2019.04.096

© Лихолат С. М., Васильців Т. Г., Зайченко В. В., 2019

Узагальнено наявні теоретико-методичні положення та сформовано комплекс концептуальних засад становлення державної політики забезпечення розвитку сектора високотехнологічного підприємництва країни. Обґрунтовано актуальність формування та реалізації державної політики забезпечення розвитку високотехнологічного підприємництва в умовах глобалізації та посилення міжнародної конкуренції. Запропоновано низку класичних та сучасних інструментів державної політики забезпечення розвитку високотехнологічного підприємництва. Вказано їх переваги та недоліки. Розроблено матрицю формування та вибору інструментів державної політики забезпечення розвитку високотехнологічного підприємництва. Впровадження розробленого у дослідженні підходу до ідентифікації інструментів державного регулювання дає змогу обирати найбільш оптимальні та ефективні інструменти державної політики, впровадження яких орієнтоване на системне зміцнення технологічної конкурентоспроможності підприємницького сектора економіки.

Ключові слова: високотехнологічне підприємництво, державна інноваційно-технологічна політика, інструменти та засоби регулювання.

Постановка проблеми

У щорічному Посланні Президента України до Верховної Ради України зазначено, що лише створення якісних технологічних конкурентних переваг України в сучасному світі дозволяє змогу говорити про зростання продуктивності й ефективності економіки, розширення і покращення місця держави у міжнародних ланцюгах доданої вартості. Аналогічне бачення простежуємо й у стратегіях соціально-економічного поступу провідних економік світу, зокрема у Стратегії національної безпеки США, Новій стратегії зростання Японії, стратегічних документах "Європа-2020. Європейська стратегія для розумного, сталого та всеохоплюючого зростання" та "Нова високотехнологічна стратегія. Інновації для Німеччини".

Вказане об'єктивно доводить актуальність, важливість й об'єктивну безальтернативність дієвої державної політики підтримки і стимулювання розвитку інноваційно-технологічного підприємницького сектора економіки, створення і впровадження передових технологій, надсучасних виробництв, результатів науково-дослідної та інтелектуальної творчої діяльності в разі орієнтації регулювального впливу на забезпечення стабільної конкурентоспроможності національного господарства.

Відтак стверджувати про здатність забезпечити конкурентоспроможність національного господарства без відповідних змін, зрушень і досягнень на таких рівнях, як конкурентоспроможність продукції, конкурентоспроможність виробництва, конкурентоспроможність під-

Lviv Polytechnic National University Institutional Repository http://ena.lp.edu.ua

приємства, конкурентоспроможність підприємництва та економічної системи держави загалом, не доводиться. З іншого боку, сутнісні характеристики кожного з цих понять, їх структурні складові, особливості та технологічні аспекти мають і враховуватися, і визначатися в процесі формування змісту поняття високотехнологічного підприємництва національної економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Вивченню теоретико-методичних засад інноваційної діяльності в контексті формування передумов забезпечення конкурентних позицій національної економіки присвячено праці С. Борраса, С. Кульмана, С. Смітса, К. Фланагана, І. Хакуе та ін. Над дослідженням функціонально-структурних характеристик технологічної конкурентоспроможності національного господарства працювали вчені О. Бутенко, Т. Васильців, Н. Гладинець, І. Дегтярьова, Л. Федулова та ін. Проте питання узагальнення концептуальних положень, традиційних підходів до ідентифікації інструментів та засобів державної політики у сфері формування технологічної конкурентоспроможності економіки потребують детальнішого опрацювання.

Постановка цілей

Мета статті – узагальнити наявні теоретико-методичні положення та сформувати комплекс концептуальних засад щодо становлення державної політики забезпечення розвитку високотехнологічного підприємництва.

Виклад основного матеріалу

Сьогодні існує значний контраст між традиційними та новими моделями забезпечення технологічного розвитку підприємств та секторів економіки, які динамічно розвиваються урядами високорозвинених країн, зокрема ТНК. Саме нові моделі впроваджують інноваційні стратегії і програми, а також формують нове інституціональне середовище технологічного розвитку. Зважаючи на положення наявних концептуальних моделей, основним джерелом технологічного розвитку країни є створення інтелектуального капіталу та забезпечення виробництва, просування чи трансферу високих технологій та інновацій.

Незважаючи на те, що динамічна модель забезпечення технологічної конкурентоспроможності прийнята за традиційну, не досягнуто згоди щодо визначення самих інструментів державної політики забезпечення технологічної конкурентоспроможності. На думку І. Хакуе [1], існує високий рівень консенсусу щодо ідеї формування системи інструментів як багатовимірної концепції. Вчений переконаний, що інструменти забезпечення технологічної конкурентоспроможності країни охоплюють як експортні можливості, ефективне використання факторів виробництва та природних ресурсів, так і збільшення продуктивності інноваційної праці, що веде до підвищення добробуту населення.

Формування інструментів державної політики забезпечення інноваційної чи технологічної конкурентоспроможності підприємницького сектору залежить від етапу економічного розвитку країни. На сучасному етапі формування інструментів відбувається як продовження наявних схем із врахуванням очікуваних позитивних ефектів. Інструменти державної політики у цьому аспекті мають проблемно-орієнтований характер. Вони не є самостійними механізмами, тому формуються на основі системного підходу, який означає, що для вирішення конкретних проблем необхідні додаткові підходи до багатовимірних аспектів інноваційно-технологічної діяльності.

Системного підходу під час розроблення державної політики забезпечення розвитку високотехнологічного бізнесу дотримуються Р. Смітс і С. Кульман [2], які зазначають, що інструменти управляють інтерфейсами, реконструюють і організовують діяльність суб'єктів інноваційного процесу, забезпечують платформу для їхнього навчання, можливості стратегічного планування і стимулювання попиту. Їхня думка полягає в тому, що "системні інструменти" можуть співіснувати з традиційними інструментами політики, однак їхні зв'язки спрямовані на вирішення конкретних проблем, що існують в інноваційній системі.

Lviv Polytechnic National University Institutional Repository http://ena.lp.edu.ua

Орієнтацію на системний підхід у формуванні інструментів державної політики забезпечення розвитку високотехнологічного підприємництва країни також пропонував і К. Фланаган [3], який підкреслив складність системних інструментів і водночас стверджував, що суб'єкти інноваційно-технологічного процесу й інституційне середовище, в якому формуються інструменти, мають вирішальне значення для визначення їхнього взаємовпливу. Інші дослідники [4] наводили твердження про важливість процесного підходу до політики забезпечення технологічної конкурентоспроможності, згідно з яким ключовими інструментами формування державної політики є відповідні засоби забезпечення етапів інноваційного процесу. С. Боррас [5] наполягає, що на формування інструментів політики, переважно, впливає організаційна спроможність державної влади регулювати інноваційні процеси та здійснювати трансфер технологій.

Формування інструментів державної політики забезпечення розвитку високотехнологічного підприємництва має також цілеспрямований характер. Процес вибору інструментів залежить від поставленої кінцевої цілі країни (наприклад, стрімке економічне зростання, досягнення лідерства в інноваційній діяльності, зменшення розриву у економічному розвитку, охорона навколишнього середовища тощо), яка орієнтується лише на інноваційно-технологічні процеси (тобто інтенсивність інновацій). Тому визначення цілей державної політики охоплює нормативи виконавчої та законодавчої влади, ініціативи суспільства і враховує причинно-наслідковий зв'язок інноваційної діяльності для соціально-економічних та політичних питань, зокрема економічного зростання країни, досягнення високого рівня добробуту, мінімізації соціальних ризиків, викликів глобалізації тощо.

Формування інструментів державної політики забезпечення розвитку високотехнологічного підприємництва передбачає комплексне фінансування розвитку наукових та інноваційних технологій. Національні інноваційні системи мають прямий вплив на рівень технологічної конкурентоспроможності країни через формування відповідного інституційного та фінансового середовища технологічного забезпечення та міжнародної підтримки у розвитку інновацій. В інноваційній системі виділяють підтримуючу та інтерактивну мережі суб'єктів макро- та макрорівнів, а також міжнародного рівня.

Як стверджує Л. Федулова, для успішної реалізації технологічної політики країни ефективними є інструменти, які можуть забезпечити виконання вимог щодо системної постановки цілей і завдань державної політики. Це необхідно забезпечити комплексною взаємодією центральної і регіональної влади, а також стабільністю системи державного управління у сфері НДДКР [6, с. 31]. Утім для державної політики забезпечення технологічної конкурентоспроможності бізнесу варто враховувати ще нормативно-правове, організаційне та ресурсне забезпечення і рівноправну участь науки, промисловості і фінансового капіталу в реалізації технологічної політики.

І. Дегтярьова [7, с. 3, 5] вважає, що формування інструментів для забезпечення розвитку високотехнологічного підприємництва відбувається з врахуванням ресурсних обмежень, регіональної ситуації та визначених пріоритетів регіональної програми інноваційного розвитку. Необхідно відмітити, що І. Дегтярьовою зроблено акцент на плануванні інноваційного розвитку держави. За допомогою цього інструменту є можливість структурувати стратегічні пріоритети інноваційного розвитку на конкретні завдання та напрями діяльності, а також прогнозувати соціально-економічні результати від реалізації інноваційних продуктів із найвищою оцінкою достовірності.

Натомість, О. Бутенко аргументує виняткову роль адміністративних і ринкових інструментів державної політики забезпечення розвитку високотехнологічного підприємництва як частини програми інноваційного розвитку країни [8, с. 23–24]. Роль ринкових регуляторів зростає на останніх етапах інноваційного процесу, а адміністративних, відповідно, – зменшується. Виконуючи фундаментальні чи прикладні дослідження, зокрема у сфері НДДКР, адміністративні регулятори домінуючі. Тут варто говорити про важливість таких інструментів, як: акумулювання грошових коштів на наукові розроблення та трансфер інновації, стимулювання конкуренції у сфері

Lviv Polytechnic National University Institutional Repository http://ena.lp.edu.ua

НДДКР, страхування інноваційних ризиків, кадрове та інституціональне забезпечення інноваційної діяльності, формування прогресивної науково-інноваційної інфраструктури, регіональне регулювання інноваційних процесів тощо.

Регуляторні інструменти передбачають використання правових засобів для регулювання соціальних і ринкових взаємодій між суб'єктами економічної діяльності в інноваційно-технологічному процесі. Основне завдання цієї групи інструментів – готовність уряду окреслити межі допустимих тенденцій та норм, які наявні в економічній діяльності суб'єктів різних рівнів.

Спільною рисою регуляторних інструментів є обов'язковий характер їхнього виконання (нормативні акти, постанови, директиви, правила тощо), який, як правило, підкріплений санкціями у разі його недотримання. Деякі науковці [9, с. 77] дотримуються думки, що нормативно-правові інструменти є пріоритетними у системі механізмів регулювання, оскільки регламентують права та повноваження учасників інноваційного процесу та визначають методи реалізації державної та регіональної інноваційної політики. З погляду національної інноваційної системи регуляторні інструменти впливають на формування інституціонального середовища.

Регуляторні інструменти мають важливе значення у сфері НДДКР. Це і регулювання прав інтелектуальної власності, наукових досліджень як університетами, так державними науково-дослідними установами, і норми трудової діяльності суб'єктів інноваційно-технологічної діяльності, правила конкуренції щодо здійснення наукових розробок, інші норми, які пов'язані з інноваційним процесом, а також окреме регулювання підприємницького сектору економіки, що впливає на ефективність національної інноваційної системи. Регуляторні інструменти – це формальні та обов'язкові "правила гри" для здійснення інноваційно-технологічних процесів, що є важливою частиною інституціонального середовища інноваційно-технологічної системи країни.

Пріоритетне значення мають фінансово-економічні інструменти державної політики забезпечення розвитку високотехнологічного підприємництва. Вони можуть виконувати роль позитивних та негативних стимулів за умов генерації нових ідей, виробництва інноваційної продукції, трансферу технологій. Фінансово-економічні інструменти державної політики є драйверами соціально-економічних заходів щодо покращення добробуту.

Фінансово-економічні інструменти впливають на розвиток інноваційних процесів та трансфер інновацій з боку пропозиції, а не з боку попиту. В умовах глобалізації важливо розробити інструменти, які впливали б на трансфер інновацій та технологій саме зі сторони попиту. Роль користувачів і споживачів (клієнтів) на різних етапах інноваційних процесів (сторона попиту) має вирішальне значення з огляду на динаміку розвитку.

У науковому дискурсі щодо розвитку національних інноваційних систем центральне місце серед усіх інструментів відведено тим, які формують м'яке середовище технологічного розвитку. Використання цих інструментів передбачає укладання низки договорів чи угод між суб'єктами інноваційно-технологічної діяльності, використання нових методів управління та просування інноваційної продукції, сучасні форми співпраці та стимулювання популяризації науково-інноваційної діяльності. Це засоби інтелектуального розвитку та інтелектуального забезпечення, інструменти управління та організації діяльності, технології відповідності, співпраці та зв'язку, засоби просування та рекламування інноваційної продукції, екологічна інноваційна технологія, інструменти індивідуального творчого міжпростору, норми культури та соціальної поведінки. Ці інструменти урізноманітнюються з кожним роком, але, переважно, ґрунтуються на переконаннях, неієрархічних формах співпраці між громадськими та приватними економічними суб'єктами, а також на взаємному обміні інформацією між ними.

Значення ролі м'яких інструментів, а відповідно і значення м'якого середовища особливо зростає у процесах поглиблення глобалізації, оскільки саме м'які інструменти покладено в основу формування ефективної національної інноваційної системи та державної політики технологічної конкурентоспроможності. Широке застосування та використання м'яких інструментів трансформувало роль уряду від регулятора та провайдера до координатора чи посередника в інноваційно-технологічній діяльності.

Lviv Polytechnic National University Institutional Repository http://ena.lp.edu.ua

М'які інструменти державної політики забезпечення розвитку високотехнологічного підприємництва доповнюють регуляторні та фінансово-економічні інструменти. Вони також становлять нові форми та нові підходи до публічних дій щодо інновацій, сприяють підвищенню технологічної конкурентоспроможності двома способами. По-перше, є засобами створення технологічних інновацій, а державна політика повинна формувати ті інструменти, які відповідають рівню ресурсних можливостей країни. По-друге, м'які інструменти розширюють пізнання суб'єктами технологічних та інших видів інновацій, а також сприяють інтеграції жорстких і м'яких технологій. М'які інструменти є методом передачі технологій й інновацій та сприяння розвитку цінностей інноваційної культури. Їх широке використання дає змогу імплементувати знання у практичну діяльність.

Матриця формування та вибору інструментів державної політики забезпечення розвитку сектору високотехнологічного підприємництва

			Напрями діяльності									
			I_1	I_2	I_3	I_4	I_5	I_6	I_7	I_8	I_9	I_{10}
Інструменти	Регуляторні	Нормативно-правове регулювання	+		+				+	+		
		Права інтелектуальної власності	+	+		+			+			
		Установки та правила міжнародної конкуренції	+			+			+			+
		Норми трудової діяльності	+	+								+
	Фінансово-економічні	Грошові трансферти	+	+	+						+	
		Субсидії	+								+	
		Ваучери	+								+	
		Гарантії позики	+				+				+	
		Кредити зі зниженими відсотковими ставками	+						+		+	
		Замовлення інноваційних товарів та послуг за державними контрактами	+				+			+		
		Податки, митні збори	+	+	+						+	
		Забезпечення високотехнологічними продуктами	+				+					
	М'які	Міжнародне та культурне середовище/ринкові умови	+			+	+	+				+
		Національні/міжнародні технічні стандарти	+	+		+						
		Договори/угоди про співпрацю	+	+				+				
		Засоби комунікацій з громадськістю										

Примітка: I_1 – забезпечення результатів досліджень і розробок; I_2 – розвиток компетентності спеціалістів (індивідуальне та організаційне навчання, формальне та неформальне навчання); I_3 – формування нових ринків збуту інноваційних товарів, послуг та технологій; I_4 – нові вимоги до якості інноваційної продукції; I_5 – створення та зміна організаційних форм для розвитку нових сфер інновацій (активізація венчурного підприємництва, створення нових науково-дослідних установ та організацій із питань інноваційної політики тощо); I_6 – інтеграція нових елементів знань із ринковими механізми регулювання інноваційної діяльності; I_7 – створення правових інституцій (патентного законодавства, безпеки інвестицій у R&D тощо); I_8 – інкубаційні заходи (надання доступу до економічних засобів, адміністративна підтримка інноваційних процесів); I_9 – фінансування інноваційних процесів з метою їхньої комерціалізації; I_{10} – надання консультаційних послуг.

Застосування м'яких інструментів відрізняється від інших груп інструментів, оскільки потребує створення відповідного інституціонального та жорсткого середовища. Особливості

Lviv Polytechnic National University Institutional Repository http://ena.lp.edu.ua

формування м'яких інструментів пов'язані з такими структурними одиницями як мета, ресурси, об'єкти, особливості процесу формування, відносини між економічними об'єктами, можливості стандартизації та територіальної специфікації, засоби та режими досягнення цілей, джерела інновацій, кадрове забезпечення та індикатори впливу.

Перший напрям діяльності полягає у забезпеченні НДДКР – розвитку конкурентних переваг для здійснення інноваційно-технологічної діяльності. Забезпечення попиту на НДДКР означає формування нових ринків збуту та просування інноваційних продуктів, а також трансферу технологій. Важливим напрямом діяльності у цій групі є забезпечення вимог до якості продукції та технології, а також представлення високих конкурентних переваг. Забезпечення інституційного середовища інноваційної системи – це створення нових або трансформація старих організацій, інноваційних мереж та інституцій (зокрема це і регуляторні інструменти). Четвертий напрям діяльності охоплює різні види інкубаційних заходів – стартапи (start-ups), нові форми підприємництва, зокрема венчурного, забезпечення фінансових аспектів інноваційного процесу та надання консультаційних послуг.

Вибираючи інструменти державної політики забезпечення розвитку високотехнологічного підприємництва, варто враховувати той факт, що їх формують різні ланки управління. Наприклад, підтримку венчурного бізнесу здійснюють на різних рівнях управління, а регулювання державними науково-дослідними установами зосереджують на одному рівні управління. Оптимальний вибір методів щодо формування інструментів державної політики відповідно до обраних видів інноваційної діяльності наведено у таблиці. Кожний напрям діяльності інноваційної системи здійснюють окремі одиниці інституційного середовища.

Інструменти технологічного забезпечення визначають здатність країни розробляти та узгоджувати національні програми інноваційного та технологічного розвитку, набувати та поглинати технології, формувати та використовувати зв'язки з міжнародними контрагентами, а також посилювати конкурентні переваги в сфері НДДКР.

Висновки

Ідентифікація проблем та пов'язаних з ними видів інноваційної діяльності повинні бути основою для формування інструментів державної політики, вибір яких залежить від поточних проблем інноваційної системи чи цілей інноваційно-технологічної політики. Сукупність інструментів може коригуватися відповідно до змін глобального чи національного середовища, а також змін самої інноваційної системи. Тому кожен інструмент політики унікальний, і ефективність його імплементації залежить від загального, соціально-економічного, політичного та організаційного контекстів, в яких застосовують відповідні заходи. Водночас для ефективного формування інструментів державної політики забезпечення розвитку високотехнологічного підприємництва країни необхідно враховувати можливості адаптації відповідних регуляторних, фінансово-економічних, м'яких чи жорстких заходів, які успішно реалізовуються у світовому досвіді, до вітчизняних умов їхнього використання.

Перспективи подальших досліджень

Подальші дослідження за цією тематикою мають стосуватися розвитку теоретико-методичних засад оцінювання ефективності державної політики розвитку високотехнологічного підприємництва.

1. Haque I. (1991) International competitiveness: interaction of the public and private sectors. EDI Policy Seminar held in Seoul. Available at: http://documents. worldbank.org/ curated/en/905911468739480564/pdf/multi-page.pdf.

2. Smits R., Kuhlmann S. (2004) The rise of systemic instruments in innovation policy. International Journal of Foresight and Innovation Policy. Vol. 5. P. 14–32.

3. Flanagan K., Uyarra E., Laranja M. (2011) Reconceptualising the policy mix' for innovation. Available at: https://www.escholar.manchester.ac.uk/api/datastream? publ.PDF.

Lviv Polytechnic National University Institutional Repository http://ena.lp.edu.ua

4. Policy Mix Peer Reviews (2008) The report of the CREST Policy. Mix Expert Group. Available at: http://ec.europa.eu/invest-in-research/pdf/download_en/2008_ 1499_deliverable_web.pdf.

5. Borrás S. (2011) Policy learning and organizational capacities in innovation policies. Science and Public Policy. 38(9). pp. 725–734.

6. Федулова Л. І. (2010) Технологічна політика в системі стратегії економічного розвитку. Економіка і прогнозування. № 1. С. 20–38.

7. Дегтярьова І. О. (2010) Інструменти інноваційного розвитку регіону: зарубіжний та вітчизняний досвід. Державне управління: теорія та практика: електрон. наук. фах. вид. Вип. 1. Available at: http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/Dutp/2010_1/txts/10diovdz.pdf.

8. Бутенко О. А. (2009) Формування державної інноваційної політики. Інвестиції: практика та досвід. 2009. № 1. С. 21–24.

9. Гладинець Н. Ю. (2011) Концептуальні засади формування механізму регулювання інноваційної діяльності в регіоні. Науковий вісник Ужгородського університету. № 33, Ч. 1. С. 74–79.

10. Васильців Т. Г., Лупак Р. Л. (2017) Priorities and Tools of the State Regional Policy of Import Substitution in the Market of Ukraine's Consumer Goods. Стратегічні пріоритети. № 3 (44). С. 105–113.

1. Haque I. (1991). International competitiveness: interaction of the public and private sectors. EDI Policy Seminar held in Seoul. Retrieved from: http://documents.worldbank.org/curated/en/905911468739480564/pdf/multi-page.pdf. [in English].

2. Smits R., Kuhlmann S. (2004). The rise of systemic instruments in innovation policy. International Journal of Foresight and Innovation Policy, 5, 14–32 [in English].

3. Flanagan K., Uyarra E., Laranja M. (2011). Reconceptualising the policy mix' for innovation. Retrieved from: https://www.escholar.manchester.ac.uk/api/datastream? publ.PDF [in English].

4. Policy Mix Peer Reviews (2008). The report of the CREST Policy. Mix Expert Group. Retrieved from: http://ec.europa.eu/invest-in-research/pdf/download_en/2008_ 1499_deliverable_web.pdf. [in English].

5. Borrás S. (2011). Policy learning and organizational capacities in innovation policies. Science and Public Policy, 38(9), pp. 725–734 [in English].

6. Fedulova L. I. (2010). Tekhnolohichna polityka v systemi stratehiyi ekonomichnoho rozvytku [Technological policy in the system of economic development strategy]. Ekonomika i prohnozuvannya, 1, 20–38 [in Ukrainian].

7. Dehtyar'ova I. O. (2010). Instrumenty innovatsiynoho rozvytku rehionu: zarubizhnyy ta vitchyznyanyy dosvid [Instruments of innovation development of the region: foreign and domestic experience]. Derzhavne upravlinnya: teoriya ta praktyka, 1. Retrieved from: http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/Dutp/2010_1/txts/10diovdz.pdf. [in Ukrainian].

8. Butenko O. A. (2009). Formuvannya derzhavnoyi innovatsiynoyi polityky [Formation of state innovation policy]. Investytsiyi: praktyka ta dosvid, 1, 21–24 [in Ukrainian].

9. Hladynets' N. YU. (2011). Kontseptual'ni zasady formuvannya mekhanizmu rehulyuvannya innovatsiynoyi diyal'nosti v rehioni [Conceptual principles of forming a mechanism for regulating innovation activity in the region]. Naukovyy visnyk Uzhhorods'koho universytetu, 33 (1), 74–79. [in Ukrainian].

10. Vasyl'tsiv T. H., Lupak R. L. (2017). Priorities and Tools of the State Regional Policy of Import Substitution in the Market of Ukraine's Consumer Goods. Stratehichni priorytety, 3 (44), 105–113.

S. Lyholat[1], T. Vasyltsiv[2], V. Zaychenko[3]

[1] Lviv Polytechnic National University, Department of Marketing and Logistic,

[2] State Institution "Institute of Regional Studies by M. Dolishny NAS of Ukraine",

[3] Central Ukrainian National Technical University

PUBLIC POLICY INSTRUMENTS OF HIGH-TECH ENTREPRENEURSHIP SECTOR DEVELOPMENT

© *Lyholat S., Vasyltsiv T., Zaychenko V., 2019*

The purpose of the article is to synthesize existing theoretical and methodological provisions and form a complex of conceptual foundations regarding the establishment of a state policy to ensure the high-technological entrepreneurship.

In the course of the research, methods were used: grouping – to identify the theoretical and methodological provisions of the formation of tools and means of state policy ensuring the high-

Lviv Polytechnic National University Institutional Repository http://ena.lp.edu.ua

technological entrepreneurship; analysis and synthesis – to distinguish the basic approaches to state regulation in the analyzed field that can be adapted for the Ukrainian economy; theoretical generalization – in order to improve the conceptual foundations of the state policy of forming the high-technological entrepreneurship.

The urgency of the formation and implementation of the state policy of providing the high-technological entrepreneurship in the conditions of globalization and strengthening of international competition is substantiated. The urgency of generalization and refinement of theoretical and methodical principles of the formation of instruments of state policy ensuring high-technological entrepreneurship is strengthened. A number of classical and modern instruments of state policy providing high-technological entrepreneurship are offered. It is indicated by their advantages and disadvantages. The matrix of the formation and selection of state policy instruments for providing high-technological entrepreneurship was developed. Ensuring the high-technological entrepreneurship in the global environment as a complex and systemic process that requires the formation of a suitable environment, natural motivation of subjects, public readiness, the establishment of institutional and economic conditions, etc., is determined by a number of direct and indirect factors that are important to be able to track and explore. A "chain" of the formation of high-technological entrepreneurship was constructed, within which framework factors were determined that determine it. Particular attention is paid to the sequence of ensuring the high-technological entrepreneurship, which is formed from the stages: the formation of competitive potential, the implementation of competitive advantages, ensuring competitiveness, achieving a competitive separation.

A new approach to the formation of the state policy instruments for ensuring the high-technological entrepreneurship is developed, which is characterized by the fact that instruments are formed using a matrix, the quadrants of which include a combination of instrument groups (soft, financial-economic, regulatory) and key areas of state policy in the technological field competitiveness.

The introduction of the approach developed in the study of identifying the instruments of state regulation in the field of ensuring the high-technological entrepreneurship allows public administrations, depending on the peculiarities of a particular country and the current stage of innovation and technological development, to choose the most optimal and effective instruments of state policy, the introduction of which is oriented on the system strengthening the high-technological entrepreneurship.

Key words: high-technological entrepreneurship, state innovation and technology policy, tools and means of regulation.

Lviv Polytechnic National University Institutional Repository http://ena.lp.edu.ua